

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadványtartalomban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben házas hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Videkre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a helyi és országos hírek kivételével.

Ezerhatszöt és kiadványtartalomban: Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag a szerkesztőség vagy megrendelőire nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadványtartalomban intézendők.

Nagya és a sz. sz. sz.

NAGYVÁRAD, szept. 22.

Tenger szem és tenger.

Furcsa vigasztalás volna, ha valakit azzal csillámtalanítanának, hogy ne jajgasson a kiütött fél szeméért, hiszen mi az a kis testrészt az egész testhez képest?

Pedig így vigasztalnak a félhivatalosak azon alkalomból, hogy a lengyelek Bécs pártfogása mellett elutalajdonították hazánk területéből a vitás tengerszemet és környékét.

Igy halad előre a mi diplomacziánk. Nem csak jogok, de maga a határ is pusztul már körülöttünk. De könnyen veszünk ezt és vigasztalni se kell bennük, ah! maradt még elég a hazából, egy tengerszem se ide, se oda.

Közös háztartásunk se virágzóbb politikát üz. A nagyhatalmi állás nimbuszáért szedik le a testi gunyánkat, de ez a nagy hatalom csak az adószedés idején látszik velünk szemben, már a külső érdekszférák csak úgy esik minden, mint a tengerszem dolgában. Veszítjük szépen a pozíciókat. Legujabban a Balkán rendült meg lábunk alatt s az apró olasz király még csak nem is mozgósítja Menelikről is elpáholt seregét, máris elcsipte Albánia rokonszenvét és ugyancsak nagy barátságba jutott a szultánnal.

Azt hiszem a Balkánon máris többet veszített az osztrák diplomácia, mint a mennyire elég volna flastromnak a velünk szemben nyert tengerszem és vidéke.

Az utolsó tíz évben óriást haladt minden ország. Németország tengeri nagyhatalommá lett, Anglia összeharcsolt

gyarmatbirodalmakat, Franciaország Afrikában, az olasz a Balkánon nyert új érdekköröket, csak Spanyolország veszített háborúban s mi fogyunk marazmusz szeliszben.

Óriási azonban Oroszország fejlődése. Szinte a legujabb korig számba sem vehető hatalom volt, durva kicsinyeskedő császárai semmivel sem különbek bármelyik parasztnál, népe civilizálatlan s szinte egy fogalom volt muszka és barbár.

Ma orosz a nevük és remegnév az egész világ. Népét konszolidálta, óriási országokat nyelt el és a szakszerű telepítés útján meg is emésztette. O az ur Ázsiában és ki tegadhatná, hogy Európában is. Ha tengeri hatalommá lesz, ur lesz az egész világ felett, biztosabb ur mint Anglia, mert tengeri hatalmának megfelelően nagy szárazföldi ereje is.

Hogy világhatalommá, egyetlen nagy tengeri hatalommá legyen, ahhoz szükséges neki India. Szükséges kincsei és tengeri kikötői miatt. Vajon egy platonikus szerződés, mely Anglia tulajdonának ismeri el a földi paradicsomot, megállítja-e nagy célja megközelítésében Oroszországot? Ki hinné?

Eddig Anglia indiai birtokai és Oroszország között Afganisztán feküdt, mint semleges terület és Perzsia, mint áthághatlan akadály. Az afgán emir csak hasznát látta kivételes helyzetének, mert mind angol, mind orosz részről ellátták minden jóval, hogy esetleg szövetségét megnyerjék. A befolyás egyformán erős volt, az emir mindkét nagyhatalom felé egyformán nyújtogatta a kezét, de megbízhatatlan volt mindenképpen.

Oroszország tehát gondolt merészet és nagyot. Nem rükcverczkoncentrirozott, mint máshol szoktak, hanem balra kanyarodott Tibetnek és itt bámulatos eredményt ért el.

Valóságos szövetséget kötött a következő pontok mellett:

1. Miután Tibet, Közép-Kína és Nyugat-Szibéria között levő terület, Oroszország és Kína kölcsönösen kötelesek az országban való béke fenntartásáról gondoskodni. Tibetben keletkező zavargások esetén Kína, hogy a területet biztosítsa, és Oroszország, hogy határát védje, oda kölcsönös értesítés után csapatokat köteles küldeni.

2. Ha aggodalom támadna aziránt, hogy egy harmadik hatalom közvetve vagy közvetlenül zavart akar támasztani Tibetben, Oroszország és Kína kötelezik magukat olyan közös rendszabályokra, amelyek a zavargások elnyomására szükségeseknek mutatkoznak.

3. Tibetben kimondják az orosz-orthodox vallás és a lamaizmus teljes egyenjogúságát és szabadságát. Minden más vallás feltétlenül el van tiltva.

4. Tibet fokozatosan független kormányzatú országgá alakítatik át. E cél elérésére Kína és Oroszország a munkát megosztják. Oroszország kötelezi magát, hogy a tibeti haderőket európai mintára szervezi és kiképezi és kötelezi magát, hogy ennek a feladatnak jó szándékkal, hátsó gondolat nélkül fog megfelelni. Kína viszont kötelezi magát Tibet gazdasági fejlődésének, kivált külkereskedelmének előmozdítására.

Ez az ország megnőtt annyira, hogy éppen Indiáig ér el.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

A kőfal.

Írta: Pierre Loti.

Az udvar lábujában egy kis lakásban lakott az anyja a leányával, egy idősebb anyai ági rokonával.

A leány még nagyon fiatal volt, tizenöt-izadik éve tavaszában, mikor megromlott a gyóni állapotuk miatt családi házuk legszékesebb zugába kellett magukat megvonni. A többi lakást bérbeadták.

Mivel butorjuk nagy részét is elvesztették, kicsiny szobájukat a suthól elszedett ódon darabokkal rakták meg. Már évek óta ütek három hosszú téli este a lámpa körül, amely a nem épp barátságos szobát megvilágította. Az ember szinte azt hitte, hogy kolostorban van, de nem valami világtól elzárt kolostorban, mert a kis szoba

ablaka verőfényes udvarra nyílt, hol az alacsony kőfalra borostyán és vadrózsa kuszott fel.

Lassankint elfelejtették a régi fényűzést és holdgombok voltak a szűk lakásban, mikor egyszerre olyan hírt kaptak, ami megdöbbentette őket. A szomszéd a házát két emelettel akarja magasabbra emelni. Ez annyit jelentett, hogy éppen az ablakuk előtt fog egy óriási fal emelkedni, amely elzárja előlük a napfényt és a levegőt.

Es ez ellen nem tehettek semmit. Nagy nyomorúságukban bele kellett törődniük a megváltozhatatlanságba.

II.

A fal követ napról-napra magasabbra rakták. A három nő aggodalmasan tekintett ki az ablakon. Grászos csúnd út a kis szobában, mely napról-napra borosabb lett, amint a fal emelkedett.

Egy hónap múlva a kőművesek egészen elkészítették a falat és bemázoltak szürke festé-

téssel. Olyan sötét, változatlan, át nem látszó volt, mint egy ködös novemberi égbolt. Még a falra kuszó borostyán és vadrózsa is hervadt zöld színbe bágyadt el.

A meleg júniusi és júliusi napfény még bejutott ugyan a kis szobába, de délelőtt csak későn érkezett meg és délután hamarabb elillant. A kései ősz borongása egy órával hamarabb borult rájuk és magával hozta a szomorú homályt. A napok, hónapok, évszakok, évek szépsége elűnt életükből.

Az esti homályban, mikor a három nő a kötés vagy varrás munkájába merült, a fiatal leány, aki már alig volt többé fiatal, gyakran emelte szemét arra a falra, amely számára az eget pótolja. Addig-addig nézte a szürke falat, míg meg nem győzte magát, hogy ez az ég, csak közelebb van, mint az azur.

Néha munkájában egy örökségről beszéltek, amelyre vártak és amely inkább tündérmese volt, mert még csak a messze távolból hitegette őket.

UJ ÜZLET!!

REIN JAKAB

cipő-, kalap- és férfi-divatruház.

Nagyvárad, Zöldfa-utca, „Zöldfa” szálloda.

A város rohamos fejlődése szükségessé tette, hogy az európai nagyvárosok mintájára **cipő-, kalap- és férfi divatcikkben különlegességi üzletet** rendezzék be, hol mindennemű férfi divatcikk a legszébb és legelegánsabb kivitelben kaphatók. — **Férfi ingek, gallérok, kényesek, harisnyák, sálak, kalapok, férfi-, női- és gyermek lábbelik, pipere cikkek** stb. óriási nagy választékban. — A n. é. közönség minden rétege, üzletében oly kiszolgálást nyer **tartós, divatos, finom és elegáns** áruim beszerzése mellett, hogy rövid idő alatt megvalósulva láthatom azon reményemet, hogy az egész városban a hálás közönség megjutalmazza törekvésemet azzal, hogy egyik a másiknak fogja ajánlani:

Vásároljunk Rein Jakabnál, mert ott hallatlan olcsó, jó, szép és elegáns minden.

Meglepetés! 8000 darab mintanyak-kendőt osztok szíjjel.

Szíves látogatást kér tisztelettel **REIN JAKAB.**

Érdekes ennek az országnak a fejlődése.

Vajjon Tibetbe azért ment-e, hogy gyönyörködje a Dalai láma fényes ábrázatában s azért nevel-e ott modern hadsereget, hogy talán hasznát ne vegye? Ki hinné?

Ez új szövetség óriási esemény a világ történetében és még nagy szerepet fog ott játszani.

Mi pedig boldogan hallgatjuk a csári béke galamb turbékolását az általános fegyverzésről és a béke örömei közt szép lassacskán beültetjük szőlővel azt a pár hold földet, a mit Kinából okkupáltunk.

Ennyi a mi hódításunk az utolsó tíz évben, valaki szedje össze, hogy mennyi ehhez képest a mi veszteségünk.

P-y.

Az új országház megnyitása.

Tervben volt, hogy az új országházban az új ülésszakot országra szóló ünnepséggel fogják megnyitni. Már a program is meg volt: A két ház együttes ülése a kupola-teremben, előzetesen istentisztelet a Mátyás-templomban; mindkét helyre eljött volna a király és ezuttal történt volna először, hogy a király megy el az országgyűlésre és nem az országgyűlés a királyhoz. A király jelenléte daczára a Háza fekete-sárga zászlót nem tűztek volna. A templomtól a Házig fényes felvonulás lett volna, este pedig fényes kivilágítás lett volna. Mindez elmarad és az elmaradást félhivatalosan azzal indokolják, hogy az új Házat már a milleniumkor ünnepélyesen felavatták és újabb ünnepségre ilyenformán nincsen szükség. Pedig bizony nagy szükség lett volna erre a szép megnyitásra, — nagy kár, hogy elmarad. Nincs mögötte valami?

Ugron Gábor visszatérése.

Azokban a politikai körökben, ahol a parlamenti ellenőrzést épen oly fontosnak, sőt esetleges alkalmakkor lényegesebbnek tekintik, mint a kormány támogatását, élénk örömet kelt az a hír, hogy Ugron Gábor, az egykori

Ugron-párt vezére, őszől kezdve ismét részt vesz az aktív politikai életben. Ugron Gábort eddig részint magánügyei, részint a politikai pártviszonyokban beállott változások akadályozták, hogy a parlamentben elfoglalja az őt megillető pozíciót. Azonban tapasztalván, hogy a felelősség érzése a pártokban mennyire meggyöngyöl, nem állhatott ellent választói óhajának és Szilágyi Somlyón tegnap a Kossuth-ünneppel kapcsolatos gyűlésen kijelentette, hogy őszől kezdve az aktív politikai életben újra részt vesz. — Mindazok, akik érzik, hogy mennyire szükség van a mostani nehéz időkben egy nagy talentumú és erős ellenzéki vezérre, nagy örömmel üdvözlük Ugron Gábort elhatározását és vajha minden készséggel és képességgel arra törekednék, hogy hasznos szándékát meg is valósíthassa. Ugron Gábornak a visszatérése a mai időkben többet jelent, mint az egész meglevő függetlenségi párt. Amikor a Kossuth-párt jobbjai rezignáltan állanak félre és lemondanak a nagyobb háborúsággal járó föladatakról, valósággal áldást jelent a nemzetre, hogy a parlamentben újra jelen lesz fényes tehetségével, bátorságával és harczrakészségével Ugron Gábor. Nagyon óhajtuk, hogy elhatározása ne találkozzék újabb akadályokkal, vagy ha igen, ezeket a parlament megnyitásáig könnyű szerrel legyőzhesse.

A soproni keresk. kongresszus.

Tegnap kezdődött meg Sopronban a három napra tervezett negyedik országos kereskedelmi kongresszus, amelyen részt vett az ország több mint hatvan testületének 320 küldötte. Fontos javaslatok, országos érdekek kerülnek megvitatás alá a kongresszuson, amely a tárgyalás első napján, a hivatalos előadói javaslattal szemben határozottan állást foglalt az önálló vámterület mellett és ami nagyon sajnálatos, harczot üzent a kongresszus a szövetkezeteknek. Ugy látszik élesedik a harcz az agráriusok és merkantilisták közt.

Kongresszusi tudósításunk a következő:

Sopron város vasárnap ünnepi díszl öltött az országos kereskedelmi kongresszus alkalmából.

Este fél tíz órakor érkezett a kormány képviselőiben gróf Wickenburg Márk keres-

kedelemügyi államtitkár, akit dr. Bán András alispán, dr. Töpler Kálmán polgármester és Ullein József a kereskedelmi és iparkamara nöke fogadott. A kongresszus tagjainak tiszteletére a város díszes ismerkedési estét rendezett a Pannónia-szállóban, melyen a kongresszus tagjain kívül részt vett a város színe-java.

A kongresszust reggel kilencz órakor Ullein József kamarai elnök nyitotta meg, üdvözlővén a megjelenteket. Ezután diszeloőknek megválasztották gróf Wickenburg Márk államtitkárt, elnöknek Sándor Pált, társelnöknek Radványi István miskolci és Ullein József soproni kamarai elnököket. A megalakulás formáságai után Ullein, majd utána Töpler polgármester üdvözlötte a teremben megjelent államtitkárt, aki nagy tetszéssel fogadott hosszabb beszédben válaszolt az üdvözlésre, egyebek között következőket mondta:

Nekem mindig az volt a meggyőződés és jelenleg is az, hogy a nagy gazdasági kategóriák közül a kereskedelem, mint teljesen egyenrangú tényező sorakozik a többi gazdasági tényező mellé. Meggyőződés, hogy a kereskedelem a közgazdasági organizációban oly szükségleletet elégít ki, mint a termelés, hogy a kereskedelem közgazdaságilag egyenértékű tevékenységet képez a termeléssel.

Ugy hiszem, tisztelt uraim, hogy a szövetkezésnek igen nagy szerepe van a gazdasági műveltség terjesztése szempontjából. Nagy fontossága van a hitel-organizáció téren, sőt az ipar téren is. De nem tartozom azokhoz, akik abban a véleményben vannak, hogy a szövetkezésnek éppen a kereskedelem téren a legfőbb hivatása, hogy e téren legyen a szövetkezés alkalmas arra, hogy a fennálló organizációt helyettesítse. De bárhogy gondolkodjunk a kérdés felett, azt kétségtelennek tartom, hogy a szövetkezés mint kereskedelmi alakulat sem közdhet jogosan más fegyverrel, mint a kereskedelem egyetlen legális fegyverével, a szabad verseny fegyverével.

Kétségtelen tehát tisztelt uraim, hogy a kereskedelem teljes joggal tart az állami kormányzat részéről igényt ugyanarra a gondozásra, mint bármely más gazdasági ág. A jelenkor gazdasági életében két kimagasló alakulatot látunk. Az egyik államkormányzati, a másik autonóm. Az egyik a védvám, a másik a trust. Bárminő hatással legyenek ezek az alakulatok a termelésre, úgy vélem, hogy nem áll a kereskedelem érdekében a protekció. Ugy vélem, hogy az államkormányzatnak a feladata a kereskedelemmel szemben első sorban általános előfeltételek megteremtéséből, fejlesztéséből, ápolásából áll.

Ezentúl pedig a kereskedelemnek két dolgra van szüksége és igénye: az egyik az

De elhatározták, hogy amint megkapják az örökséget, megveszik a szomszéd házát és a két emeletet leírják róla.

Az öreg rokon gyakran mondogatta:

— Bár megérném azt a napot, mikor ezt az örömet veletek ünnepelhetném.

Az eső a falra lassankint sötét sávokat írt, a mik egy madár árányképképehez hasonlítottak. És a fiatal leány napról-napra, óráról-órára nézte ezeket a szomorú csíkokat.

III.

Egyszer, egy meleg tavaszi napon, mikor a napsugár hamarabb megérte a rózsabimbókat, az udvarban megjelent egy ifju és leült a három nő asztalához. Szép, büszke és barna férfi volt, akinek az arcát vad tengeri szelek zománcozták be.

Neki is elmondták az örökség történetét, de az ifju nem nagyon bízott benne. Külömben is a leány arcát a világosság hiánya elfonnyasztotta. Az ifju csakhamar elutazott, hogy soha vissza ne térjen, bár a szűk, sötét kis udvaron egy ideig ő volt a nap, az erő, az élet és a leány már világosságának tekintette. Mikor elutazott, a leány azt hitte, hogy közel van a halálhoz, bár egy szót sem szólt róla.

Evek multak lomha évek nyomán. Elmult öt, tíz, tizenöt év! A szegény leány ifjusága

lassankint szertefoszlott, az anyja haja idővel hófehér lett. Az öreg rokon pedig már nyolcvan éves lett. Egy karosszékből ült, mindig ugyanazon helyen és reszketett a feje.

Mind a hárman megöregedtek, amint a rettenetes fal körülvette őket.

A borostyán és vadrózsá, folyondár is megfakult, elvénuült idővel.

— Jaj, szegény gyermekeim — sóhajtott az öreg rokon — csak azt érzem meg...

Nem fejezhette be, mert ugys tudták, miről van szó. Mindujájan a komor falra pillantottak.

IV.

Az öreg rokon már tíz év óta sirban volt, már csak emléke élt a kis lakásban, mint valami jó nagyanya emléke, a mikor az örökség egy szép napon csakugyan megérkezett és a két nő életét teljesen felforgatta.

A leány, a ki már negyven éves volt, megörült a nagy vagyonnak és egészen megifjodott.

Az volt a tervük, hogy felmondanak a lakóknak és megint úgy rendezkednek be, mint régi fénykorukban. Ezelőre azonban megmaradtak a régi kis lakásban, amelyhez emlékek fűzték őket.

Végre megvalósult álruk álma is: a fal, amelynek ledöntésére husz év óta sóvárogtak lehullt a szemük előtt. Egy áprilisi napon,

tavaszi verőn indult meg a munka és gyorsan, haladt. Csattogott a csákány, zuhogtak a kövek és egy sereg daloló munkás alakja imbolygott a gipszes, poros felhőkben, amiket a fal csapott fel.

Néhány nap múlva az anya és leánya csodálkozva veték észre, hogy a kis udvaron olyan világosan látnak mindent és nem kell korán meggyújtaniok a lámpát. A borostyán és vadrózsafolyondár visszanyerte régi eleven színét.

Es mégis a várt öröm helyett valami különös érzés lett urrá rajtuk.

Egyszerre tulságosan világos lett kis lakásuk. Valami mérhetetlen üresség tángolt feljűk belőle.

Némán ültek egymással szemben. Nem volt szavuk rá, hogy kifejezzék azt a szomorú érzést, ami olyaféle, mint a reménytelen vágy, amit elköltözött emberek iránt érznek.

Mikor az anya látta, hogy leánya szemében könny gyűlik össze, halkán szólni kezdett:

— Talán újra... felépíthetnők... Csak úgy gondolom, hogy megpróbálhatnók...

— En is gondoltam rá, — mondta a leány. — De azt hiszem, hogy még sem volna ugyanaz.

egyenlő elbánás, a másik a lehetőségig nagy szabadság. Ezek után tisztelt uraim megnyitottam a negyedik országos kereskedelmi kongresszust.

Az államtitkár beszéde után **Sándor Pál** mondotta el elnöki megnyitóját, amelyben éles támadást intézett **Károlyi Sándor** és a szövetségek ellen.

Az Ausztriával való kiegyezés ügyében **Kunz József** előadói javaslata helyett **Szentpálly István** miskolci kamarai titkár következő javaslatát fogadták el:

Mondja ki a soproni negyedik országos kereskedelmi kongresszus, hogy Magyarország iparának, mezőgazdaságának, kereskedelmének függetlenítése és fejlesztése és általában az ország közgazdaságának felvirágoztatása érdekében az önálló vámterületnek már az 1907. év végével való életbeléptetését feltétlenül szükségesnek tartja és pedig oly kereskedelmi szerződés alapján, hogy Ausztria Magyarország nyereségtermékeinek piacául a jövőre is biztosítható.

A fogyasztási szövetségek ügyét **Sugár Ignác** adta elő Koos Samu helyett. Az előadói javaslatot a kongresszus kiegészítette azzal, hogy a szövetségektől a vevő csak saját neve alatt vásárolhasson és hogy a szövetségek cégbejegyzésénél faji vagy vallási jelző kizárandó.

Harcz a szövetségek ellen.

A negyedik országos kereskedelmi kongresszus által a fogyasztási szövetségek ügyében elfogadott határozati javaslat, amelyet **Sugár Ignác** (Miskolc) előadó ajánlott elfogadásra, szó szerint így hangzik:

1. A fogyasztási szövetségek, miként más kereskedők, minden tekintetben azonos elbánásban részesítendőek.

2. Részükre semmiféle olyan adó és illeték vagy más kedvezmények, amelyekben kereskedők nem részesülnek, ne adassanak.

3. A fogyasztási szövetségek megadóztatása az általuk elért forgalom, ne pedig a tiszta jövedelem alapján történjék.

4. Szeszkes italok (közönséges pálinka) és dohányáru árusítására engedély részükre ne adassék.

5. Köztisztviselők, állami és községi tanítók, tiltassanak el a fogyasztási szövetségek alapításától, vezetésétől.

A kormány igyekezzék odahatni, hogy az egyházi hatóságok hasonló tilalmat bocsássanak ki a lelkészek és tanítók számára. A szövetségeknél előadók — köztisztviselők, tanítók, lelkészek nem lehetnek. A fogyasztási szövetségek csakis tagjaiknak árusíthatassanak s árakat csakis tagsági igazolvány bemutatása mellett adhatassanak ki és ennek betartásáért a szövetségek vezetősége felelőssé teendő.

Ezen előadói javaslatot, mint már jelentettük, a kongresszus kiegészítette azzal, hogy a szövetségektől a vevő csak saját neve alatt vásárolhasson és hogy a szövetségek cégbejegyzésénél faji vagy vallási jelleg kizárandó.

A Petőfi-Társaság Kossuth-ünnepe.

A Petőfi-Társaság vasárnap disztulással ünnepelte meg Kossuth Lajos születésének százados fordulóját.

Az ünnepre, mely az Akadémia nagytermében folyt le, óriási közönség gyűlt össze. — Előkelő hölgyközönség és roppant számú ifjúság volt jelen, minden zugot elfoglalva. A Kisfaludy- és Petőfi-Társaság nagyszámú tagjai vett részt az ülésen. A vendégek közt jelentek: Beöthy Zolt, a Kisfaludy-Társaság elnöke, Illosvay, a Műegyetem rektora, Ambrozovics miniszteri tanácsos családjával, Herman

Ottó, Polónyi Géza, Mátyus Arisztid, Révai Mór országgyűlési képviselő stb. — Megjelent Kossuth Ferenc és Kossuth Lajos Tivadar, a kiket a közönség zúgó éljenzéssel fogadott. — Jókait, mikor belépett, szintén viharos ovációban részesítették.

Az ünnepi ülést **Bartók Lajos** nyitotta meg gyönyörű beszéddel, melynek befejezése a következő:

... »A nép úgy vonult ravatala után, mint földre omlott nehéz felhő, telve elfojtott könnyáporral, villámmal. Ekkor érezhette ő igazán a »nemzet nagyságát«, mely előtt egykor meghajolt. Akkor a gyász nagyszerűsége a nemzet óriási erejét mutatta meg, hitét, hogy a törhetetlen Kossuth nem halhat meg, most már elválhatatlanul él köztünk, — míg most a százados ünnep őszi verőfénye csak diadalmas lemondással látszik mosolyogni, hogy ő már névben él csak, az öröklétben, hőseink egében népe emlékezetében, a történet könyvében, — hogy ő is csak »volt«, de a ki úgy volt, mint ő: az lesz is örökké!

Zajos taps jutalmazta **Bartók** beszédét, azután dörgő éljenzés közt **Jókai Mór** lépett a fölölvásó asztalhoz s elszavalta hexameteres ódáját.

Az éljenzés és a taps perczekig tombolt utána. Kossuth Ferenc és Lajos Tivadar a költőhöz siettek és meghatottan mondtak köszönetet neki és az emelvény egész közönsége üdvözölve fogta körül.

Az ülés további folyamán **Ferencz József** műegyetemi tanár Kossuthról, a szónokról és íróról szóló tanulmányt olvasott fel, melyet sűrűn megtapsoltak. **Abrányi Emil** Töviskoszoru czímen nagyon hatásos, lelkesedésre keltő költeményt olvasott föl. A közönség kedvelt poétáját nagy ovációval tüntette ki, vége-hossza nem volt az éljenzésnek. Végül **Kiss József** A trombitás czimű szabadságharczbeli balladáját olvasta föl.

A közönség zajos tapsal honorálta a költeményt.

Az ünnepi ülés azután **Bartók Lajos** záró szavaival véget ért.

A polgárság Kossuth-ünnepe.

Kellemes, verőfényes idő kedvezett a vasárnapi hazafias ünnepségnek, melyet Nagyváradi város polgársága rendezett Kossuth Lajos születése 100-ik évfordulója alkalmából. Fényt kölcsönözött az ünnepélynek országgyűlési képviselőnk dr. **Barabás Béla** részvétele.

A gyülekezés a Szent László-téren volt. Már három órakor nagy tömegekben gyülekeztek a város polgárai zászlók alatt. Valóságos zászlóerdő volt a kispiacz környéke. Egymásután vonultak fel a különböző egyesületek, körök, saját feldíszített lobogók alatt. Különösen kitűnt a kath. legényegylet fegyelmezett, impozáns csoportja. Félbégkor már megtelt a tér és négy órakor megindult a menet a nép-ünnepély színhelyére a Rhédey-kertbe.

Elöl haladtak Nagyváradi összes elsőrendű cigányzenekarai, — egy bandába összeállva húzták:

»Kossuth Lajos azt izente.«

A zene után haladtak a küldöttségek a következő sorrendben: a függetlenségi kör, az ipartestület, az iparos kör, a jogakadémia ifjúsága, az iparos ifjak köre, a kiskereskedők társulata, a kereskedő ifjak köre, a kath. legényegylet, a csizmadia ipartársulat, a ker. betegsegélyző egyet, az általános munkásegylet, a várad-velencei gazdakör, a földmivesek

egylete, a pinczéregylet, az első magyar műdomborító gyár munkásai.

Benn a Rhédey-kertben a fáktól körülvevő nagy körönd virággirlandokkal volt koszorúzva, a köröndön pedig emelvény volt felállítva, körülövezve zászlókkal.

A mint a menet kiért, elhallgatott a zene s a nagy tömeg minden zavar nélkül elhelyezkedett. A tribünöztől jobbra-balra a kivonult egyletek sorakoztak, míg a tribünön a szónokok és az egyletek vezetői foglaltak helyet.

Barabás Bélat leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a közönség s aztán kezdetét vette az ünnepély azzal, hogy három mozsáragyut eldöngölték s a tűzoltó zenekar a Rákóczy-induló játszott. Aztán az ezrekre menő közönség, nők, férfiak együtt énekelték el a Szózatot.

Majd **Szokoly Tamás**, a függetlenségi és 48-as párt elnöke lépett a dobogóra, s megnyitotta az ünnepélyt. Hazafiságtól áthatott beszédében a Kossuth-kultusz dicsőítette.

A tetszészaj és éljenzés lecsillapultával a református énekkar énekelt egy alkalmi dalt hatással.

Aztán **Dayka Endre** joghallgató egy gyönyörű Kossuth-ódát adott elő mély érzéssel és ifjai hívvel.

Most következett az ünnepély fénypontja: **Barabás Béla** városunk országgy. képviselőjének gyújtó hatású ünnepi beszéde, melyben tüzzel, megragadó szavakkal dicsőítette Kossuth Lajos emlékét. Perczekig zúgott a tapsvihár, midőn beszédét befejezte.

Az iparos ifjak dalárdája a »Honfű imája« című dalt énekelt. **Nuszbauer Marcell** a kereskedő ifjak titkára ódát szavalt.

Majd a Kath. Legényegylet énekkara zenitett rá a **Tavaszi elmúlt** ... dallamára és énekelt el igen szépen. Az egész közönség meghatva hallgatta a gyönyörű éneket, mely a precíz, biztos betanulásban óriási tetszést keltett s dicséretére vált a Legényegylet kitűnő dalárdájának. Ezt követte Szabolcska Mihály »Kossuth halálhíre« című versének elszavalása, melyet **Bereczky László** adott elő érzéssel.

Végül **Halász Lajos** szólott a polgársághoz. Köszönetet mondott az egyleteknek megjelenésükért és az ünnepély rendezőinek fáradságukért. Ezek után lelkes fohászt mondott az egek Urához, áldást kérve Kossuth hantjára és Kossuth követőire.

A Hymnus hangjaival végződött be a szép lefolyású ünnepély.

Este a Fekete Sas nagytermében fényes társas vacsorát rendezett a polgárság, melyen igen sok hölgy is megjelent.

A pohárköszöntők sorát dr. **Stokker József** nyitotta meg, éltetve **Barabás Béla** képviselőt.

Barabás Béla zúgó tapsvihár közt kezdte beszédét. Kossuth Lajos nagy apostolunk — ugymond — végrendeletet hagyott hátra, melyet nekünk letéteményeseinek végre kell hajtaniunk. Szabaddá, függetlenné kell tenni Magyarországot. Arra a népre emeli poharát, a mely ünnepel szívében Kossuth Lajos nagy nevével, emlékével. (Viharos, meg-meg ujló tapsorkán, a közönség a Szózatot énekl.)

Adorján Emil Kossuth Ferencet és Kossuth Tivadart, **Szokoly Tamás** a megjelent hölgyeket éltette.

Sulyok István **Barabás** nejeire emelte poharát.

Halász Lajos indítványára a Kossuth-fiuknak üdvözlő táviratot küldtek.

A szépen sikerült bankett tánczczal végződött a késő éjjeli órákban.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Okt. 19-20. Iparosok országos kongresszusa.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy előfizetéseiket hozzánk juttatni sziveskedjenek.

* **Bácsu Hegyköz-Ujlakon.** A csatári anyae gyház filiáját képező Hegyköz-Ujlakon a káptalani uradalmi tisztikar kápolnájában, melyet — mint az épület külső falán levő emléktábla mutatja, — a váradi káptalan két tagja 1735-ben alapított, a múlt vasárnap búcsu volt, melyre Nagyvárad, Püspöki és Csátárról is nagy számmal szerlettek egybe a hívek. A szentmise után, melyet Grócz Béla kanonok mutatott be, a jelenlevők nagy serege a papság vezetése mellett Fodor József szőlőjében levő Mária sz. Szíve szoborhoz zarándokoltak, hol Halász Gyula lelkiigazgató tartott lelkes és sokakat könnyekre fakasztó beszédet. Az istentisztelet végével az idegenek Badzey csatári plebánosnak voltak szívesen látott vendégei.

* **Anyakönyvvezetői kinevezések.** A belügyminiszter Galbay József hármaspataki lakost a pestes-sólyomköi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé, a kocsbái anyakönyvi kerületbe pedig Szadváry György okleveles jegyzőt anyakönyvvezető-helyettesévé kinevezte és őket a házassági anyakönyv vezetésével s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

* **Az új városház torony.** Nagyvárad város új székházának építése rohamosan halad előre, csak a torony épül lassan, sőt két hét óta egyáltalán nem dolgoznak rajta. Ennek pedig az oka az, hogy a torony eredeti tervét annak idejében nem hagyta jóvá a miniszter, az új tervet pedig csak tegnap fogadta el a bizottság, mely e tárgyban tegnap este két óra hosszat ülésezett. Az új terv szerint a torony egyúttal tűzoltó őrtorony lesz s éppen ezért magasabb is, hogy onnét az egész város áttekinthető legyen. Ez persze megint jókora többlettel jár — 14.400 korona — de ha már meg van építve a torony alapja, hát csak hadd jöjjön rá a többi is és ha már költ rá a város — legyen haszna belőle, helyezték ott el a tűzoltó őrtornyot, a melyt most bért fizet a város s emellett még sincs megfelelő helyisége. Ez volt a felfogása az építő-bizottságnak, a mely ilyen értelemben határozott — Gerő Armin főkapitány különvéleményével szemben. A bizottságban ezúttal ismételt szöba került az a kése delem, amely a fedélszerkezet megváltoztatása következtében állott be. Az új fedélszerkezetet szeptember 16-án beállította az építész. Tekintettel arra, hogy az idő nagyon kedvező volt (eső csak egyszer volt) s így a kése delem nem ártott az épületnek, sőt használt, mert jobban kiszáradtak a falak, másrészt pedig a végterminusra ennek nincs semmi befolyása és végül mert a miniszter helybenhagyása csak augusztus 6-án érkezett le s így Rimanóczy építész e kése delemért nem okolható — eltekint e kése delemtől a bizottság. Egy másik régebbi kése delemről illetőleg azonban, mely még az alapozásnál történt, a bizottság az igazolást az építkezés befejeztéig függőben tartja. Az ülésen Rimler Károly polgármester elnökölt, jelen voltak: Száhlender Károly, Pekanovits Imre, Guttmann József,

Komlóssy József, dr. Vueskics Gyula, Darvassy Lajos, Hegedűs Géza, Döry Ferencz, Gerő Armin, Köblös Ferencz, Lovas Zsigmond, Csordacsics Ferencz és Rimanóczy Kálmán.

* **Király Viktor temetése.** Tegnap délelőtt nagy részvét mellett ment végbe Király Viktor nyug. megyei főügyész temetése. A temetési szertartást Dencs János cz. kanonok vezette segédlettel. A temetésen ott voltak: Radnay Farkas felsz. püspök, Beölhy László főispán, Sal Ferencz, Szunyogh Péter, Rimler Károly, Czifra Gerő, Schweiger Ede, Gerő Armin, továbbá az ügyvédi kamara testületileg, a vármegye tisztikara és igen sokan Nagyvárad intelligens társadalmából.

Koszoru feliratok a következők voltak:
Drága jó apáknak — Klára, Sára és Irma.
A legjobb apának és drága nagyapának — Erzsike és Lajos gyermekeik.
Felejtethetlen jó testvéremnek — Ilona.
Viktor bácsinak — Pista és Jutka.
Tisztelet jelül — Ficzek Emil.
Igaz barátinak — Batig Ferencz és neje.
Felejtethetlen öreg barátunknak — A révi uradalmi tisztikar.
Baráti és rokon szeretettel — Mütter Ferencz és családja.
Felejtethetlen sógorunknak — Pista és Rózsa.
Felejtethetlen öreg barátunknak — Bérczi és Miczi.
Viktor bácsinak hálás szívvél — Ida és Zoltán.
Székely Sándor és családja — A siratott rokonnak.
Felejtethetlen jó Viktor bácsinak — Jenő és Feri.
Harmathy Károly és családja — Részvéte jelül.
Czvekk Kálmán és családja — Tisztelete jelül.
Flatt Károly és családja — Kedves Viktor bácsinak.
Jósi és Ilona — Szeretett Viktornak.
A díszes temetést Weiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte.

* **Mangra Vazul püspöksége.** Az újonnan megválasztott aradi görög-keleti püspök, Mangra Vazul még mindig nem tudja, hányadán van a megerősítéssel. Ujabban érkezett aradi hírek szerint a minisztertanács hozzájárult volna a választáshoz és ilyen értelemben tett volna fölterjesztést a felsőházhoz. A fővárosban azonban ez az aradi hír nem nyert megerősítést.

* **Indulatos piaci árus.** Balogh Bálint vajdai földműves tegnap délelőtt bejött a sógorával Nagyváradra egyet-mást vásárolni. A Nagypiacon meg is állottak Hartman Henrik piaci rövidárus sátra előtt vásárlás czéjából. A két vidéki atyafi alkuba is becsúszott némelyes portékára, azonban mivel nem tudtak egyezsége lépni, a két atyafi tovább állott. Később a véletlen ismét a Hartmann sátra felé vitte Baloghot és sógorát, és mikor Hartmann őket meglátta — nyilván azért, mert tőle nem vásároltak — felkapott egy nagy követ és Balogh fejéhez vágta. A súlyos kódarab oly erőke nyen érte Balogh fejét, hogy vértől elborítva elesett. A megjelent orvos a sérült fejt bekötötte, az indulatos piaci árus ellen pedig az eljárást folyamatba tették.

* **Kossuth sípkája.** Turinból írják, hogy Basso dr. Kossuth Lajos háziorvosa és barátja a városnak ajándékozta Kossuth házisípkáját, a melyet a muzeumban fognak elhelyezni.

* **Modern kiosk a Körözsaparton.** Erődes tervvel foglalkozik Karner Gyula, a Rimanóczy vendéglő bérleje. Ugyanis elhatározta, hogy a Körözs felőli oldalon, hol ujabban gyönyörű éttermet rendezett be, kibővíti a partot befelé a Körözsbe és rá a parira egy új, modern stílusú kioskot építtet pazar berendezéssel, mintegy 600 személy befogadására. A remek kiosk, mely a jövő nyáron valószínűleg megnyílik és a jó levegőért szép fekvéseért bizonyára sokan fogják felkeresni, egyik újabb nevezetessége lesz Nagyváradnak.

* **A kápolnai pálos kolostor romjai.** Dániel Lajos takarékpénztári tisztviselőnek a Dorongós-hegy Hering nevű oldalán levő szőlőjében a közelmúltban ásatás történt; melynek folyamán a pálosok ugynevezett kápolnai ősrégi klastromának alapfalaira, a csucsíves stílusú templom díszes faragott köveire, téglapadozatára és ez alatt egy sírboltba bukkantak; mely utóbbiból emberi koponyák és egyéb csontok kerültek felszínre. Az érdekes leleteket vasárnap délután a tulajdonos családján kívül megtekintették Vinkler József, káptalani helynök, Grócz Béla kanonok, dr. Karácsonyi János akadémiai tag, dr. Halász Gyula lelkiigazgató és Zsák I. Adolf végzett theológus. A helybeli muzeum vezetőse elhatározta, hogy az idei kormány segély egyrészét a klastrom alapjainak feladására fordítja, ha ehhez felső beleegyezést nyer. A talált kövek egyikét, mely egy csucsíves pillérnek gazdag tagozatu része, a helybeli muzeum lapidariumába szállították.

* **A bosszu.** Halmos polgármesternek tegnap, amikor leszállott fiakkérőrl és éppen a kálvin téri templomba akart betérni az ünnepi istentiszteletre, egy fiatal jogász állotta útját.

— Bocsanat, polgármester ur, egy kis kéresem volna!

— Csak gyorsan!

— En Dénes Pál joghallgató vagyok és nagyon szeretnék bemenni az istentiszteletre de nem eresztenek be, mert nincs igazolványom. Ha a polgármester ur kegyeskednék bevezetni...

— En! Az lehetetlen!

A jogászyerek elkeseredve mondták:

— Hát igazán nem vezet be a polgármester ur?

— Nem!

— No jó! — mondta a jogászyerek és egyenesen odament a polgármester kocsiához. Könnyű volt megismerni a díszbe öltözött hajdújáról.

Beült a kocsiába és hanyagul mondta a kocsisnak:

— Hajtson hát! Siessünk! Siessünk!

— Hova hajtsak? Nekem a polgármester urra kell várnom.

A jogász indignálódva kiáltott rá:

— Ejnye, hát nem látta, hogy most beszéltem a polgármester urral. Azt parancsolta, hogy menjek előre a temetőbe rendet csinálni. Azért hát csak siessen, hogy idejében visszakerülhessen!

Es elhajtattott a kerepesi-úti temetőbe. Így történt, hogy mikor a polgármester kijött a templomból, egy árva konflisban ülve vett részt a díszes menetben.

* **Elűnt lószerszámok.** Fazekas Lajos sarkad-keresztúri földműves vasárnap este Nagyváradra érkezvén, éjjeli szállásra betért szekerével együtt Galamb-utcán levő 115. számú házba. Fazekas azonban éjjelre is a szekeren maradt és el lévén a hosszú úttól fáradva, csakhamar el is aludt. Mikor reggel felébredt, meglepetve tapasztalta, hogy mind a két lóra való szerszám az éj folyamán elűnt. Az ekkor elűnt lószerszámok tegnap rövidesen megkerültek Klein Benjámin és Klein Márton házálókánál, kik azonban azt állítják, hogy vették a lószerszámokat, de hogy kiől, nem tudják megnevezni. A rendőrség a nyomozást megindította.

* **Egan Ede emléke.** Vasárnap hálás kegyelettel emléket állított Ungvár közönsége Egan Edének, a tragikus sorsu miniszteri biztosnak, a ki a felvidéki ruthén kérdés oly genialis vezetője volt. Vasárnap, halálának évfordulója napján, délelőtt 10 órakor hosszú kocsisorban vonultak fel Egan Ede tisztelői, hogy az Ungvártól háromnegyed órányira eső Hegyfarkon a kész emléket, amely márványkeresztből áll, megáldassák, egyháziilag felszenteltessék és az illetékes hatóságnak gondviselésébe ajánlják. Az ünnep az ungvári daloskör énekével kezdődött; ezután következett az egyházi becszentelése a keresztek, majd a koszorúk elhelyezése. Az első koszorút a földművelésiügyi mi-

niszterium nevében Kazy József helyezte el. Egy elő-rözsábol font óriási koszoru névtelenül érkezett. Az ünnep egyházi részének befejezése után Gebé Péter gör. kath. lelkész méltatta Egan Ede működését és az emlékkereszt rendeltetését. Utána Torma János zircsói tanító mondott ruthén beszédet, amelyben hazaszereztetire és kitarító munkára hívta fel a népet. Miután még az ungvári daloskör elénekelt a Szózatot, Mocsáry Béla adótsízt mondta el a szobor-bizottság történetét, amivel az ünnep 11 óra után véget ért.

* A pápa és a festő. A szent atyát állandóan ostromolják a festők, — kicsinyek és nagyok, — engedje meg nekik a kegyet, hogy lefesthessék. A pápa sokszor enged e kérelemnek s nem egy piktor lett már világhírűvé ez engedély révén. Van is annyi pápákép a világon, mint soha semmiféle más.

A múlt hetekben egy fiatal olasz festő, a ki nek több az ambíciója, mint a tehetsége, borult XIII. Leo pápa lábai elé és — a pápa megkönnyítült rajta, ült a festőnek egy teljes óra hosszat. A kép elkészült, de a szentatya hiába kutatott rajta hasonlatosságot, nem tudja felfedezni a vászonon a saját képét.

A piktor könyörgött, írjon rá a pápa sajátkezüleg valami idézetet a szentírásból és adja hozzá az autogramját is. Ez már nem volt nagyon jayére XIII. Leonak.

— Minden áron kívánja ezt, művész ur? kérdezte a pápa.

— Oh! Ez volna leghőbb vágyam.

— Nos, legyen!

A pápa mosolygott, gondolt egyet, aztán ráírta Máté könyvéből ezt a Krisztusi mondást:

— Ne kétkeljedtek, csakugyan én vagyok ...
XIII. Leo.

* Vakmerő tolvaj. Dobos Endra péksegéd szombat este gyanútlanul sétált a Fő-utcán, miközben egy előtte teljesen ismeretlen egyén utját állta, meglökte és úgy mellbe vágta, hogy elszédült. Mikor aztán magához tért, vette észre, hogy zsebörája és aranyozott láncza, melyek 12 korona értékűek voltak — eltűntek. A káros az esetről jelentést tett a rendőrség bünygi osztályában, azonban a tettes személyére vonatkozólag magától semmiféle felvilágosítást sem adott. Mikor azonban elébe tették a gazemberek arczkép gyűjteményét, felismerte benne a megátadóját és így ez alapon megindult a nyomozás, ami a vasárnapi lóversenyen sikerre vezetett. Ugyanis egy Söffér Dávid nevű rosvott mulu egyén nagyban kinálgatott a lóversenyen egy órát lánczosul. A rendőrség felismerte Söffért és bekísérte a rendőrségre, hol kihallgatták. Söffér, ki lopási ügyben legu óbb is két évet ült Szamosújvároitt, határozottan tagadja tettét, de mindamellett átkísérték az ügyészséghez.

* Bejelentett gyilkosság. Mélykut község lakosait orvgyilkosság tartja izgalomban. Havrák Márton köz égi birót pénteken este, a mikor a szőlőjéből hazafelé ballagott, addig ismeretlen tettesek agyonölték. Havrák Márton csak egy hónappal ezelőtt foglalta el a birói széket. A nép nem szerette Havrákot és mást akart választani, de a nép jelöltjét a szolgabíró nem kádkálta, a miért ezután csak öt szavazó maradt a választás színhelyén s ezek választották meg a szolgabíró emberét birónak. A választás után a szolgabíró is, meg az új biró is névtelen leveleket kaptak, melyben a szolgabíró azzal fenyegették, hogy addig ne jöjjen a községbe, a míg Havrák biró lesz, mert agyonölvük, az új biróra pedig kimondák az ítéletet, hogy egy hónap alatt elpusztuljék. Ez utóbbi fenyegetést be is váltották. Pénteken délután a biró kiment a szőlőjébe. Alkonyatra kirendelte a kocsiját, de mert a kocsis a kellő időben nem érkezett, gyalog indult hazafelé. A mint a szőlők között ballagott, egy bokor mögül rálestek és egy lövéssel leterítették. Mire a kocsija megérkezett, a birót halva találták. A tett elkövetésénél többen működhetek közre, mert a biró kocsissát, mikor az ki akart menni a gazdájáért, korcsma előtt két ember megállította s behívta a korcsmába, a hol borral itatták, ez okozta a kocsis késését. A két em-

bert, Kapus János és Jancsó Imrét már letartóztatták, de az igazi gyilkos még nem került meg.

* Találtatott egy bélyegvásárlási könyvecske, egy tervrajz és egy imakönyv. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrség 4-ik számú szobájában.

SPORT.

A váradi lóversenyek.

— Második nap. —

Vasárnap folyt le a verseny második napja. A kora délután óráiban tömérdek fogat szállította ki a sport barátait a boné-kuti versenytérre. A tribün most is telve volt előkelő hölgyközönséggel, a korláton kívül álló puklikum, — ünnepnap lévén — még nagyobb mint az első napon.

A versenyben meglepetések nem igen voltak.

Részletes tudósításunk a verseny lefolyásáról a következő:

A közönség sorában voltak: Szunyogh Péter alispán, Nagy Bölöny József, Markovics Antal és családja, Miskolczy Barnabás és családja, Olasz Elemér és neje, Cziffra Géza és családja, Wertheimstein Rózi és Sarolta, dr. Fráter Imre, Beöthy Pál és neje, Hlatky Edre és családja, Hoffmann Henrikné, Papolczy Ferencz, K. Nagy Endre, Klobusiczky B., Örléy Kálmán és családja, Meskó Boldizsárné, Korbulg Lajosné, Moskovits Miksa és neje, Moskovits József dr. és neje, ifj. Moskovits Mór, Steiner René, gr. Beroldingen nőv., Szunyogh Lóránd és családja, dr. Marhes László, Klein Gyuláné Budapest, Bérczy Gyula és neje, ifj. Ormódi Vilmos, Gyémánt József, dr. Mayer László, Alexander Lajos, Kiss Kálmán stb.

A versenyek lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

I. Eladó sikverseny.

Dij 1200 korona, 1000 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. — Távoltság 1600 méter.

A díjért küzdöttek Czárán János Modernje lov, tulajdonos.

Jóny F. százados fakatija lov. tulajdonos.

Klein G. Széltolójája lov. tulajdonos.

Id. Vojnich S. Püllangója lov. Hagelin.

Wondrák K. főhadnagy, Peti II. ja lov. Reidl.

Első Czárán János Modern-je 3 ló hosszal könnyen.

Második Peti II., háán Reidllel.

Harmadik Fakati. Totalizátor: 2: 5, 5: 16.

II. Báró Mannsberg emlékerseny.

Handicap. Kettős fogatok. Dij 1000 korona, ebből 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. — Távoltság 3750 méter. (Pálya háromszor körül.)

Versenyezték:

Kiss Ernő fogata.

Liptai Béla br. fogata.

Olasz Elemér fogata.

A tegnapi győzelem folytán a közönség favoritja Liptai Béla Pajkos és Iris által vezetett fogata volt. Az indulásnál Olasz Elemér fogata vezetett, a második fordulónál Kis Ernő fogata Fruska és Bitány által vezetve tört elő s mintegy 50 kocsihosszal győztesként hagyta el a pályát. Második lett Liptai Béla báró fogata, rossz harmadik Olasz Elemér fogata. Totalizátor: 2. 4. 5. 10.

III. Nagy akadályverseny.

Dij 1800 kor. ebből 1500 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak, Távoltság 5000 méter.

Futottak:

Heintschl fhdgy. Csittje lov. br. Eltz.

Kreister fhdgy. Basrelief lov. br. Reichlin.

Nagy A. százados Bojtárja lov. Hagelin.

Első Heintschl f. Csittje 2 ló hosszat, második Bojtár, harmadik Basrelief. Totalizátor: 2: 2: 5.: 7.

IV. Mezőgazdák versenye.

Dij: 200 korona; az elsőnek 120 korona, másodiknak 50 korona, 10 korona a harmadiknak.

Mintegy 15 ló versenyzett mezeti gazdák által nyereg nélkül lovagolva.

Az első díjat Szabó Mihály (Bihar) Contesse vitte el, a másodikat Szentmiklósi Miklós (Nagyvárad), a harmadikat Józsa Lajos (Nagyvárad.) — A második és harmadik díjért a két utóbbi között igen erős küzdelem fejlődött ki.

V. Bihari gátverseny.

Dij: 1000 korona, ebből 200 kor. az elsőnek; 200 kor. a másodiknak. Távoltság kl. 2400 mt.

Futottak:

Czárán J. Legénye lov. tulajd.

Beöthy Pál Szendeje, lovagolta Szunyogh Zoltán.

Br. Schwaben Durneisz Svengálja, lov. tulajd.

Szunyogh Zoltán Réztakas-a lovagolta Beöthy Pál.

A versenyből kanterben elsőnek jött be Czárán János Legényével; másodiknak Réztakas és a közönség favoritja: Svengali maradt utolsó.

Totalizátor: 2: 7; 5: 18.

VII. Iklódi gátverseny.

Dij 1000 korona, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távoltság 2400 méter. Elsőnek meglepetésként Nagy A. százados Honija jött be hátán Hagelinnal, a második díjat Búr vitte el, lovagolta br. Reichlen, harmadiknak Gerle jött be, futottak a versenyben még Borbély Gy. Lilyje és id. Vojnich J. Palmáj.

Totalizátor: 2: 12; 5: 31.

VIII. Vigaszverseny.

Dij 1000 kor. ebből 700 kor az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, 100 korona a harmadiknak.

Liptay br. istállója aratta a versenyben a győzelmet, az első díjat kanterben a Horthy által lovagolt Vielliehechen vitte el, másodiknak bejött Schey Pál százados Beötája Starhemberggel, a harmadik díjat Czárán Annie-jével vitte el. Futottak még Borbély Gy. Lily-je lov. Reidl főhadnagy, Schey Pál. A tempoja lov. Heller és id. Vojnich S. Paratlan-ja lov. Jóny. Totalizátor: 2: 5; 6.

Igazságszolgáltatás.

Gyújtogató asszony.

— Esküdtzéki tárgyalás. —

Egy hőbeszédű szalárdi asszony; S. Tikos Sándorné ült tegnap az esküdték előtt, azzal a bűnnel vádolva, hogy nyereszkedésből felgyújtotta a maga házat.

S. Tikos Sándorné a Gyapoly-pusztán egyik béresének a felesége május 7-én gyalog jött Gyapolyról Szalárdra, hogy az itteni háza körül, a mely akkor üresen állott, körül nézzen.

Az adóssággal tulterhelt dűledező kis viskó csak nyűg volt a szegény asszonynak, mert mindegyre a végrehajtót hozta a nyakára. Nagyot gondolt hát az asszony, hogy ne vigye el a végrehajtó az egészét, hanem neki is maradjon valami kis pénz.

Arra gondolt, hogy 600 forintba biztosította tűz ellen a házat, ha leég a ház, akkor azt kifizetik. Abból a 600 forintból jutna is maradna is. Így évődve aztán elhatározta, hogy felgyújtja a házat.

Az említett estén aztán be is váltotta s futna irmadott a kerteken keresztül a falból kifelé. Ki is ért, amikor fellobbant a tűzcsóva a kis ház kéménye mellett.

Leégett a telken minden: ház, istálló,

szio. Megmenteni mit sem sikerült. A tüzeset nyomán megindult a vizsgálat, a mely aztán kiderítette, hogy a házban napok óta senki sem járt az nap estig, a mikor S. Tikos Sándorné maga járt a tetőn.

A hirtelen tűz, a szomszédok valamása s hogy a kis, dűledező, adóssággal megterhet ház aránylag oly nagy összegre volt biztosítva mind arra engedtek következtetni, hogy S. Tikos Sándorné maga gyújtotta fel a házat. A gyanu mindjebban beigazolódott, miért i-csendőrkébe került S. Tikos Sándorné, s június óta rabkényeret eszik. Tegnap pedig törvénnyel tilt fölött a kir. törvényszék esküdt-bírósa, mely a következőkép alakult meg: A büntető tanács elnöke Nagy Ferencz. Szavazó bírák Debreczeni és Nagy József törvényszéki bírók. A vádhatóságot Gáthy Bálint kir. alügyész, a védelmet Márkus László képviselte.

Eszküdtnek a következőket sorsolták ki: Heller Ede, Helfi József, Köteles István, Szabó István, Hadházy Kálmán, Strobek Károly, Poj-nár János, ifj. Cser János, Csengeri Antal, Ballag Sándor, Germán Károly esküdték. Erdélyi József, Peller Ferencz pótesküdték.

A tegnapi délután az orvosszakértők és a tanúk kihallgatásával telt el.

Az orvosszakértők megállapították Tikos Sándorné ép elméleti állapotát, majd több lényegtelen tanu kihallgatása után a tárgyalást Nagy Ferencz elnök mára halasztotta.

Nyolcz évi fegyház hitvesgyilkolásért.

Hera Gligor, a hitvesgyilkos oláh bűnpörét tegnap tárgyalta le a kir. törvényszék.

A tanuvallomások folyamán beigazolódott, hogy nem előre elhatározott szándékkal, hanem csak a kölcsönös perlekedés közben erős felindultságában fojtotta meg a feleségét Hera Gligor.

Ebből az értelemben állapította meg a kir. törvényszék az esküdték elé terjesztendő kérdéseket, melyekre szótöbbséggel igennel válaszolván, bűnösnek mondotta ki az esküdtbíró-ság Hera Gligort abban, hogy feleségét erős felindulás közben szándékosan megfojtotta.

E büntetést megtorlására 8 évi fegyházat mért a kir. törvényszék büntető tanácsa.

IRODALOM.

A helybeli tört. és rég. museum év-könyve. A biharvármegyei és nagyváradi történelmi és régészeti egyesület vezetősége elhatározta, hogy az utóbbi öt év adminisztratív és irodalmi szak munkásságáról egy díszes évkönyvet fog kiadni. A becsesnek ígérkező munka, melynek szakirodalmi részét *Fraknói Vilmos, dr. Karácsonyi János, dr. Tóth Szabó Pál és Zsák I. Adolf* írják, a karácsonyi könyvpiacon idején jelenik meg.

Egyetemi lapok. Ilyen czímen szép-irodalmi folyóiratot indított a budapesti egyetemi ifjuság.

A díszes kiállítású lap Hoffman Ottó szerkesztésében jelenik meg, s egyszersmind az egyetemi ifjuság közlönyétől szolgál.

A tartalmas, izléssel szerkesztett folyóirat méltán számíthat az ifjuság pártolására, annyival is inkább, mert igen csekély anyagi terhet ró az előfizetőre. Evi 10 koronáért minden két hétben egy hatalmas, élvezetes szövegű füzetet ad az Egyetemi lapok szerkesztősége.

A lap megrendelhető: Budapest, IV. kerület, Kápolnay-utca 1. szám alatt levő kiadóhivatalban.

Francia nyelv- és olvasókönyv. Szerkesztette dr. Kováts S. János felső keresk. iskolai igazgató II. kiadás. Érdemes és ki-

váló tankönyv, mondhatnók egyedüli a maga nemében. A kereskedelmi iskolák különben is igen mostohán vannak tankönyvekkel ellátva; megteremtették őket, de a tankönyvírók csak most kezdenek tisztába jönni azzal, hogy a kereskedelmi iskolának egészen más fajta tankönyvekre van szükségük, mint a többi középiskolának. Dr. Kováts S. János ebben a tekintetben uttoró: a francia nyelvre nézve azt a helyes elvet vallja, hogy a kereskedelmi pályára készülő ifjaknak egészen különös módszerrel kell a francia nyelvet hozzáférhetővé tenni. Ezen elv szerint készült tankönyv első sorban a kereskedelmi életre fektet súlyt, példái főleg a kereskedelmi életre való tekintettel szemeli ki. Magának a nyelvtannak kidolgozása praktikus, czélszerű. Minden fölösleges szó elkerülve, de egy szükséges sincz mellőzve. A részletes hangtan után rögtön a gyakorlati könyv következik, mely a direkt módszer szerint vezet be a tanulót a francia nyelv ismeretébe. Aztán következik az összefoglaló nyelvtan, melyben a gyakorlatilag már elsajátított ismereteket a diák rendszerbe folytatva kiegészítve kapja. Végül kereskedelmi levelek és olvasmányok következnek, a melyek mind érdekesek és ügyesen vannak megválasztva. A könyvet szőjegyék rekeszti be. Ily gazdag és változatos tartalom mellett a könyv mégsem terjedelmes: mindössze 140 oldalnyi. És ez a körülmény, összevéve a könyv kiváló belső értékével, fényesen bizonyítja dr. Kováts nagy pedagógiai érzékét és tehetségét: kevés szóval sokat és jól tud mondani. Ily tulajdonságok mellett — dr. Kováts nyelvtanát nemcsak a felső kereskedelmi iskola tanulói, hanem minden, a francia nyelv iránt érdeklődő ember csak haszonnal forgathatja; még aki tud is francziául, az is fog benne sok érdekes újat találni a kereskedelmi kifejezések között. A jeles könyvet egyik legelső magyar könyvkiadó cég: a Franklin-társulat adta ki; ára 1 korona 80 fillér.

ZENE ES MUVESZET.

Hennig Aloisius S. I. Hebdomadae sanetae cantus liturgici Gregoriani. Ily czímmel igen hasznos hangjegyfűzet látott napvilágot Kalocsán. A nagyheti szent szertartások áhitatosságának emelésére szolgáló gregorián-éneket gyűjtötte össze és adta ki a nem rég elhunyt Hennig Alajos jézustársasági áldozár. Mindenik ének 3—4 hangnemre van igen ügyesen feltéve. Kántorok és az egyházi ének kedvelői bizonynyal érdeklődéssel fogják forgatni ezt a fűzetet, melyeknek belső értékét sejteti már maga az izléses külső kiállítás. Megrendelhető Kalocsán a »Hírök« kiadóhivatalában.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd Kis herceg.
Szerda: Az ember tragédiája.

Kurucz Feja Dávid. Megjött az első dráma és az első üres ház. Részben nem is csoda: Kurucz Feja Dávid sokkal terjedősebb, hogysen tagadhatlan szépségei a mai ideges világban állandó érdeklődést tudnának kelteni. Egyszer megnézzük, másodszor már kevesen fognak lelkesedni érte. Nem is lesz hosszú élete másutt, mint Kassa városában, ahol helyi érdeke miatt állandóbb becse fennmarad. — A szereplők jórészt a tavalyiak. Somogyinét kivéve valamennyien sikerrel működtek közre, hogy ha a publikum elveszett, mentse meg legalább a bacsületet.

Vasárnapi előadás. Tegnapelőtt, vasárnap a »Bölcső és Koporsó« című alkalmi darabot ismételték színpadunkon. A rendező és a szereplők általános igyekezete kevés kifogá-

solni valót hagyott. Csak az egy Bérczi utánoztá, de el nem érte Nyári Krausz bácsiját. A zenekar megbotránkoztatón silány, kivált a hol szóló játéka körül a sor.

Amon Margit, színházunk kedvencz primadonája ma este lép föl először az ideiasionban a Kis hercegnő című operettben.

Az ember tragédiája. Madách Imre remekműve, melyet nagy áldozattal s jelentős sikerrel hozott a mult szezon végén színpadra a színház vezetősége, holnap, szerdán este újra színre kerül a Szigligeti-színházban. A darab szereposztása a régi. Evát László Irén, Adámot Kovács Lajos, Luczifert Peterdi játsza.

A kis herceg. Nagyon kedves és érdekes reprizt ígér a mai színházi este. Az igazgatóság fölfrissítette a »Kis herceg« című bájos zenéjű kedves operettet. Ehez a fölfrissítéshez Kaposvárt az operett személyzet egyik legnagyobb sikerének emléke fűződik. Most még újabb próbák után kerül színre az operett. Amon Margit, ki ma lép föl először az új szezonban, Bilkey Irén, T. Pogány Janka, Pintér, Bérczi, Szatmáry stb. játsza a darab főbb szerepeit.

Három premier. Három premierre készül a színház. Szombaton három fiatal nagyváradi író darabját mutatják be a Szigligeti-színházban. A három darab: *Bíró Lajos »Leányok«, Dénes Sándor »Az ügyész«* című egyfelvonásos drámája s egy epilógus szerű színekép, melyet *Ady Endre* írt. Mind a három darab olyan kvalitású, hogy a legszebb, legmélyebb hatást ígéri. A próbák már folynak a három darabból. A drámai társulat legkiválóbbjai valósággal versenyezve igyekeznek, hogy a szombati harmas bemutató diadalmas legyen. Az érdekes estére több budapesti író és újságíró ígerte meg lejáróvetelét.

Herceg-cziklus a győri színházban. Október elsején kezd meg győri működését Balla Kálmán színgazgató és az előhetet Herceg Ferenc darabjainak szenteli. A Herceg-cziklus műsora a következő: Október 1-én Balatoni rege (ujdonság), okt. 2-án Dolovai nábob leánya, okt. 3-án Három testőr, okt. 4-én Első vihar (ujdonság), okt. 5-én Gyurkovics lányok, okt. 6-án Ocskay brigadéros, okt. 7-én Honty háza. Balla Kálmán a ciklusra meghívta Herceg Ferencet is.

TAVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 22. (Saj. tud. táv.) Déltűn minisztertanács volt az összes miniszterek jelenlétében. Széll a szakminiszterekkel kedden Bécsbe utazik a tárgyalások folytatására.

A csongrádi választás megvizsgálása.

Csongrád, szept. 22. A csongrádi kerületben lefolyt választásnál felmerült esetek megvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság tagjai közül Justh Gyula és Szeles József képviselők vasárnap este ideérkeztek és ma megkezdték a kihallgatásokat. Összesen 80 ember kihallgatása van elrendelve és naponta 20 választót hallgatnak ki. (M. T. I.)

Fordulat a Pavlovics-ügyben.

Nagykikinda, szept. 22. (Saj. tud. táv.) A kirendelt bíró Pavlovics ügyét kihágásnak minősítette, indítványozta a járásbíróshoz való áttételét.

A belga király és leánya

Brüsszel, szept. 22. (Saj. tud. táv.) A belga király ma Bagneres de Luchon-ból megérkezett.

A mint a halottas szobába lépett, ott látta Lónyay grófnét a ravatálnál térdelve. A király kezével energikusan intett, hogy távozzék! Lónyay grófné Klementina főhercegnővel zokogva távozott.

Stefánia rögtön Brüsszelbe utazott, ahol az esetnek már híre terjedt. A felizgalotti lakosság tomboló ovációval fogadta a kitagadott király leányt.

A belga király felindultán állítólag ezeket mondta: *nem akarom többet látni, már mondtam, hogy nem ismerem!*

A párisi »Matin« szerint a király Klementina főhercegnőt kérte, föl, hogy beszéljen Stefániával, hogy rögtön hagyja el Spaat. Kelemenina fel is kereste a ravatálnál Stefániát s átadta atyja üzenetét.

Stefánia fél nyolczkor a pálya udvorra hajtatott, ahol sokan felismerték és megéljeneztek, a miért Stefánia könyözve mondott köszönetet.

Kossuth Lajos-Tódor elutazott.

Budapest, szept. 22. (Saj. tud. táv.) Kossuth Lajos Tódor ma délután haza utazott Olaszországba.

A belga királyné temetése.

Budapest, szept. 22. (Saj. tud. táv.) Henriett belga királyné temetése óriási részvét mellett ment végbe.

Letartóztatott sikkasztó.

Budapest, szept. 22. (Saj. tud. táv.) Salgó Bélát, a Fehér Kereszt országos lelenzbáz titkárát, a ki 40 ezer koronát sikkasztott, letartóztatták. Legutóbb a bécsi löversenyekre vitt 4000 koronát és el is vesztette. Szenvedélyes sport ember volt s a sikkasztott összeg nagyobb részét sport célokra tékozte.

Zanardelli utazása.

Stigliano, szeptember 22. Zanardelli miniszterelnök délután Boriectól ideérkezett. Az egész uton, valamint itt is a lakosság élénk ovációban részesítette őt. A miniszterelnök azután a hatóságok fejeit és a papságot fogadta.

Spaa, szeptember 22. Lipót király kijelentette, hogy a temetési ünnepségek után csütörtökön ismét Bagneres de Luchonba fog utazni. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK

Tűzzel-vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik.

Ugy is ölték meg a kozákokat, a legrettenesebb kegyetlenséggel. Egy töle sem maradt élve a városbeliek közül. Hétszáz foglyot főkaszítottak, kétszázat karóba huztak. Soknak a szemét furóval szúrták ki, másokat elevenen megcsüörték.

A lazadásnak hamarosan vége szakadt mindenütt, amerre a herceg haladt. A lakosok vagy Chmielnickijhez futottak, vagy térdreborulva, sőt és kenyeret kínálva, kegyelemért esedezve fogadták a herceget.

Es mindez Biala-Zerkievnek s a Chmielnickij kétszáz ezer emberének a közvetlen közepében történt.

Ordított is a hetman dühében, mint a bőszt, sebzett oroszla.

— Ha várak, míg megkezdik vélem az alkudozásokat: rám csap a herceg és levágja a seregemet. Ha pedig ellene indulok, akkor le kell mondanom a békekötésről.

Volt még egy utolsó reménye.

— Megyek a tatároknak!

Beállított nyomban Tuhaj béghez.

— Nemes bég, én kegyes barátom, ments ki a bajból, amint Korzunnál is te mentettél meg. A brazlavi vajda követeket küldött hozzám azzal az ízenettel, hogy a maga országában visszaállítja a köztársaság jogait, ha hamarosan véget vetek a háborúnak. Ez az én szándékom is. Most azonban egy hirt kaptam. Legádázabb ellenségem, Jeremiás herceg rombolva, pusztítva, öldöklőve közeleg. En nem indulhatok ellene haddal, menj tehát te elébe a tatárjaiddal.

Aztán hozzátette:

— Ha hamarosan meg nem állítjuk, szétveri az egész táborunkat.

A mirza, aki a Korzunnál zsákmányolt szőnyegek hevert, gondolkodott egy darabig, ide-odahimbálta a fejét, bu yorgatott a szemével, aztán egykedvűen válaszolt:

— Allahra mondom, nem tehetem!

Chmielnickij megdöbbsent.

— Nem? Ugyan miért?

— Hogy miért? Már elég bégemet és csangomat vesztettem el miattad, miért vesztsek el még egy néhányszor? Jeremiás hatalmas, féltelmes harcász. Megütöközöm vele, ha éppen jónak látod, de csak úgy, hogy együtt megyünk a harcra veletek.

Most már ordítani kezdett.

— Nem vagyok bolond, hogy egy ütközetben elveszítsek mindent, amit eddig nagy ügyel-bajjal összeharcsoltam. Eleget tettem már értetek, hitetlen kutyákért!

— De hiszen megesküdtél, hogy segíteni fogsz minket!

— Megesküdtem, hogy segítelek, de azt nem ígértem, hogy helyettesek fogok cselekedni.

Maga elő köpött.

— Hordd el magad, kutya!

— Ez a köszönet! Megengedtem neked, hogy szabadon válogass a foglyok között, néked adtam az egész zsákmányt, a hetmanokat is.

— Hanem adod: elvettem volna.

— Tavaszra megyek a khán elébe.

— Mondtam már, hogy hordd el magad!

Rávicsozította hegyes, fehér fogait.

Chmielnickij látta, hogy a rábeszélés nem használ, csak ront a dolgán, otthagya tehát a bégét és a khánhoz sietett. De a khánnál sem kapott más választ.

— Nékünk tatároknak is van ám eszünk és a magunk hasznát nézzük legelőbb.

(Foly. köv.)

NYILTTER.

KALIVODÁNE K. ILONA

— leány- és fiu-gyermek divatterme —

NAGYVÁRADON,

Uri-utca, 3. szám, I. emelet.

Készít úgy leány- mint fiu-gyermek ruhákat, köpenyeket, gallérokat, felöltőket, saját szövetből, vagy a rendelkezésre álló minták szerint, a legutolsó

párisi és londoni divat modellek után.

Francia-, angol- és német divatlapok állandóan betekintheők.

A n. érd. közönség becses megbízásait kéri

teljes tisztelettel

Kalivodáné K. Ilona.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 5.

Bérletszűnet.

Ma kedden, 1902. szept. 23-án

Kis herceg.

Operette.

S Z E M E L Y E K:

Parthenais herceg, ezredtulajdonos Amon Margit
Montlandryt, a herceg vivómestere Pintér Imre
Frimouse, a herceg nevelője Bérczi Gyula
Parthenais hercegnő — — — Bilkey Irén
Navailly — — — Kertész
Montchevrieur } tisztek Tarr Béla
Taunvilly } Kohári Pál
Pontgrivard } Lendvay
De Chateau Lansas Dinna, a luvilli nemes kissasszonyok nevelő
intézetének igazgatónöje — — T. Pogány J.

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölve 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlaszék, 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7 órakor.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, szeptember 24-én

Az ember tragédiája.

Dramai költemény.

KÖZGAZDASÁG.

Kelch Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántúli« eredeti távirata. —

Működők.

Budapest, szept. 22.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.
Káposzta, repce, aug.	96

Értéktőzsde

Budapest, szept. 22.

Oszták hitel	697.
Magyar hitel	701.
Államvasút	—
Rimamurányi	509.50
Magyar pénzügy	212.
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

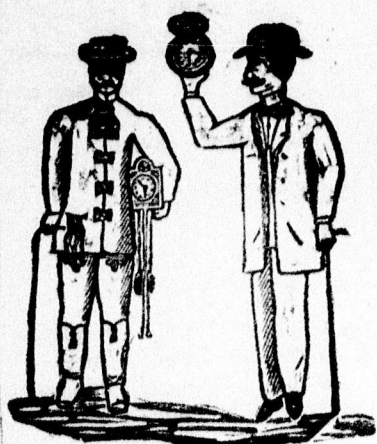
Nivaltalos ártályasok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. szept. 22-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120 80
Magyar koronajárdék	98.
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 3 1/2%	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.
Italmérési jog megváltási kötvény	100.
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	97 50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	206 50
Tőzsdébőlvozásás sorsjegy-kölcsön	102
Oszták járdék papirban	101.
Oszták járdék papirban	101.
Oszták járdék aranyban	121 50
Oszták korona járdék	99 50
Oszták államsorsjegyek	151.50
Oszták magyar bank részvény	15 90
Magyar hitelbankrészvény	730.50
Oszták hitelintézet részvény	717 50
Párisi visita	95 10
20 frankos arany (Napoleon'dor)	1.06
Németbirodalmi márka	117 07
Londoni visita	239 60
20 márkás arany	23 41

A szerkesztésért felelős:

Dr. VÜCSKICS GYULA.

Miért harag-
szol?
barátom.

Talán nem jár jól az órád. Oh hagyd el; ezeknek az óráknak már többé van a javítása mint az egész értéke.

Na ha csak az a baj, ajánlok neked egy jó órát, mely az én órámat is pontosan kijavította, s minden órát kivétel nélkül egy évi jótállás mellett.

Csak 90 krajczárért,

óraüvegeket csak 10 krért ad, ugyisintén a legjobb órákat és ékszereket jutányos árban raktáron tart.

Kepes Márton,

műórás Nagyváradon színház oldala mellett.

Három magtár

azonnal kiadó a

Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és
terményhitelbank

Nagy-Teleky-utcai házában.

Elsőrendű
egyenruházati és katonai

felszerelési üzlet.

Egyéves önkéntesek részére

a teljes felszerelések

legjutányosabb beszerzését ajánlja

Ausländer S.

A tüzér tisztikar szerződött egyenruha szállítója.

A m. kir. nagyváradi honvéd gyalog és honvéd huszár tisztikar szállítója.

A m. kir. nagyváradi honvéd hadapród iskola szerződött szállítója.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindenemű alakításokat és javítást elvállal.
Telephon 409. szám. 150

Kiadó lakás.

A Biharmegyei takarékpénztár Kossuth-utcai házában

Egy másodemeleti udvari lakrész

két szoba alkov, előszoba, konyha és megfelelő mellékhelyiségekkel

f. évi november hó 1-től kiadó.

Értekezhetni az intézet I. emeleti üzlet-helyiségében.

Kiadó lakás.

A Mezey-féle házban (Kossuth Lajos-utca) egy első emeleti utcai lakás, mely áll: 4 szoba, 1 alcoven, mellékhelyiségek s egy üveges terasz a Kö. rözsre,

f. évi november hó 1-től kiadó.

Kiadó magtárak.

A Nagyvárad Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehetők.

Ertekezhetni a Nagyvárad Takarékpénztárnál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Videki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljelek,

számlák, falragaszok,
báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naplók,
palaczkfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.